

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΦΙΛΙΠΠΩΝ, ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ & ΘΑΣΟΥ

Μητροπόλεως 1 - 654 03 Καβάλα, ☎ 2510-223.141, ☒ 2510-223.283.-
ἀριθμ. πρωτ.: 914.-

Εν Καβάλα τῇ 25ῃ Δεκεμβρίου 2018.-

ΠΟΙΜΑΝΤΟΡΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ
ΤΟΥ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΦΙΛΙΠΠΩΝ,
ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ & ΘΑΣΟΥ κ.κ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ
ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΟΡΤΗΝ ΤΗΣ ΓΕΝΝΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

«Μέσα στή σπηλιά ἐγεννήθη ὁ σωτήρας μας, κρυφά, καὶ χωρὶς νὰ γίνῃς ἀντιληπτός· καὶ ὅμως ὁ οὐρανὸς χρησιμοποιοῦντας σὰν στόμα τὸν ἀστέρα σὲ ἐκήρυξε πρὸς ὅλους· ἀκόμη καὶ σοφοὺς ἄρχοντες καὶ ἀστρονόμους ἐφώναξε καὶ ἦλθαν γιὰ νὰ σὲ προσκυνήσουν· μαζὺ μὲ ὅλους αὐτούς, ἃς ἐλεήσης καὶ ἐμᾶς».¹

Μὲ αὐτὰ τὰ λόγια, ἀγαπητοὶ πατέρες καὶ ἀδελφοί, ὁ ἱερός ὑμνογράφος τῆς ἀγίας μας Ἐκκλησίας μᾶς καλεῖ μπροστὰ στὸ Νέο Βρέφος τῆς Βηθλεὲμ ποὺ «κείτεται στή φάτνη μέσα στήν ἐσχάτη πτωχεία του»². Μᾶς καλεῖ μπροστὰ στὸ μέγα αὐτὸ θαῦμα τῶν θαυμάτων, μπροστὰ στὸ μεγάλο αὐτὸ «μυστήριον τῆς εὐσεβείας», ποὺ ὅπως ὁμολογεῖ ὁ ἅγιος Ἀπόστολος Παῦλος στήν πρώτη πρὸς τὸν Τιμόθεο ἐπιστολή του· «ὁ Θεὸς φανερώθηκε σὰν ἄνθρωπος, τὸ ἅγιο Πνεῦμα ἀπέδειξε ποιὸς ἦταν, φανερώθηκε στοὺς ἀγγέλους, ἐκηρύχθη στὰ ἔθνη, τὸν ἐπίστευσε ὁ κόσμος, καὶ ἀνελήφθη μὲ δόξα»³.

¹ Α' Προκείμενον Ἐσπερινῶν τῶν Χριστουγέννων· «Λαθὼν ἐτέχθη ὑπὸ τὸ σπήλαιον·* ἀλλ' οὐρανὸς σε πᾶσιν ἐκήρυξεν·* ὡσπερ στόμα·* τὸν ἀστέρα προβαλλόμενος, Σωτήρ·* Καὶ μάγους σοὶ προσήνεγκεν·* ἐν πίστει προσκυνούντας σε·* μεθ' ὧν ἐλέησον ἡμᾶς».-

² πρβλ. Ὑπακοή τῶν Χριστουγέννων· «Τὴν ἀπαρχὴν τῶν ἐθνῶν·* ὁ οὐρανὸς σοὶ προσεκόμισε·* τῷ κειμένῳ νηπίῳ ἐν φάτνῃ·* δι' ἀστέρους τοὺς μάγους καλέσας·* οὐς καὶ κατέπληττεν·* οὐ σκῆπτρα καὶ θρόνοι·* ἀλλ' ἐσχάτη πτωχεία».-

³ Α' Τιμ. 3, 16· «Καὶ ὁμολογουμένως μέγα ἐστὶ τὸ τῆς εὐσεβείας μυστήριον· Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν Πνεύματι, ὤφθη ἀγγέλους, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν, ἐπίστευθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήφθη ἐν δόξῃ».-

Εἶναι γεγονός τὸ ὅτι ἡ ἐνσάρκωση τοῦ Θεοῦ Λόγου προσέφερε στὴν ἀνθρωπότητα ἐκεῖνο τὸ ὁποῖο ἀνέμεναν ὅλοι οἱ ἄνθρωποι, δηλαδή τὴν λύτρωση, τὴν ἐπαναφορά, τὴν κάθαρση, τὴν ἀναγέννηση, τὴν μέσῳ τῆς σαρκὸς παρουσία τοῦ Θεοῦ ἐπάνω στὴ γῆ. Ἄλλωστε αὐτὴ τὴν παρουσία προεφήτευσαν οἱ προφῆτες καὶ αὐτὴ τὴν ἐπιδημία τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ προητοίμασαν καὶ προεικόνισαν οἱ πατριάρχες καὶ οἱ δίκαιοι τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Αὐτὸ ἀναφωνεῖ καὶ ὁ προφητὰνακτας καὶ ψαλμωδὸς Δαβὶδ· «λύτρωσιν ἀπέστειλε Κύριος τῷ λαῷ αὐτοῦ»⁴. Λύτρωση ἀπὸ τὴν ἁμαρτία, ἀπὸ τὸ σκοτάδι τῆς πλάνης καὶ τῆς ἀδικίας καὶ ἀπὸ τὸν αἰώνιο θάνατο. Διότι ὁ Χριστὸς ἐγεννήθη μέσα σὲ ἓνα κόσμος, ὁ ὁποῖος ἂν καὶ ἐπλάσθη ἀπὸ τὸν Θεὸ σὰν κόσμημα «λίαν καλός»⁵, δυστυχῶς ἔγινε ἐξ αἰτίας τῆς προπατορικῆς ἁμαρτίας στάδιο δυστυχίας, θλίψεως, πόνου καὶ ἐξευτελισμοῦ τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως. Δὲν θὰ ἦταν ὑπερβολὴ ἐὰν λεγόταν τὸ ὅτι ἐπειδὴ ἡ πάσχουσα ἀνθρωπότητα ἦταν γεμάτη ἀπὸ αἵματα καὶ καρποὺς ἀνομίας διότι «ἐλάτρευσε τὴν κτίση παρὰ τὸν κτίσαντα»⁶, γι' αὐτὸ τὸν λόγο στὴν θῆση τῆς λατρείας τοῦ μόνου καὶ ἀληθινοῦ Θεοῦ, ἡ ἀνθρωπότητα, ἐλάτρευσε τὴν φύση, τὰ εἴδωλα, τὴν ἁμαρτία, καὶ τελικῶς τὴν ἰδία τὴν ὑπόσταση τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ἐλησμόνησε τὸν Θεό. Εἶναι συγκινητικώτατο τὸ ὅτι μέσα σὲ μία τέτοια ἀτμόσφαιρα, ἀφιλόξενη καὶ γεμάτη ἀπὸ τὴν ἀπελπισία, εὐρέθη ὁ Θεός, καὶ «παρέλαβε τὴν ἰδική μας μορφή καὶ φύση καὶ ἐδέωσε αὐτὸ πού

⁴ Ψαλμ. 110, 9.-

⁵ πρβλ. Γεν. 1, 31.-

⁶ πρβλ. Ρωμ. 1, 25.-

προσέλαβε»⁷. Αυτό τὸ γεγονός πρέπει νὰ ἀποτελῆ αἰτία δοξολογίας καὶ εὐγνωμοσύνης πρὸς τὸν Θεὸ διότι ἂν καὶ ἡ παραπαίουσα ἀνθρωπότητα εὐρέθη μπροστὰ στὸν Παντοδύναμο Θεὸ ἀναπολόγητη καὶ ἀποξενωμένη ἀπὸ τὴν χάρη του, ἔγινε ἀποδέκτρια τοῦ πιὸ μεγάλου αὐτοῦ δώρου, τοῦ θείου δώρου τῆς Λυτρώσεως. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ ἅγιος Παῦλος ὁμολογεῖ στὴν πρὸς Ῥωμαίους ἐπιστολή του· «κι' ὅπου ἡ ἁμαρτία ἐφάνη στὸ ἀληθινὰ τρομακτικὸ της μέγεθος, ἐκεῖ ἡ χάρη τοῦ Θεοῦ ὑπερεκάλυψε μὲ τὸ παραπάνω, καὶ ὅπως μὲ τὸ ὄπλο τοῦ θανάτου ἐκυριαρχήσῃ στὸν κόσμον ἡ ἁμαρτία ἔτσι θὰ κυριαρχήσῃ καὶ ἡ χάρη μὲ τὴν σωτηρία, πὺ ὁδηγεῖ στὴν αἰώνια ζωὴ μέσῳ τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ»⁸.

Στὸ μεγαλεῖο αὐτῆς τῆς οὐρανίου μυσταγωγίας μᾶς προτρέπει ὁ ἅγιος Γρηγόριος, ὁ Θεολόγος, λέγοντας· «Τρέξε πολὺ γρήγορα μαζὺ μὲ τὸ ἀστέρι καὶ φέρε δῶρα μαζὺ μὲ τοὺς μάγους, χρυσάφι στὸν βασιληά, λιβάνι στὸν Θεό, καὶ σμύρνα στὸν νεκρό, πὺ ἀπέθανε γιὰ σένα. Δόξασε μαζὺ μὲ τοὺς ποιμένες, ὕμνησε μαζὺ μὲ τοὺς ἀγγέλους, γίνου χορὸς δοξολογίας μαζὺ μὲ τοὺς ἀρχαγγέλους»⁹, καὶ ἄλλοῦ μᾶς λέγει· «ὦ, πόσο ἀξιοθαύμαστη εἶναι ἡ νέα ἔνωση! ὦ, πόσο παράδοξη εἶναι ἡ σύνθεση! Αὐτὸς πὺ ὑπάρχει δημιουργεῖται, ὁ ἀδημιούργητος πλάθεται, καὶ ὁ ἀπεριόριστος περιορίζεται μέσῳ τῆς νοερᾶς ψυχῆς, ἡ ὁποία μεσιτεύει πρὸς τὴν Θεότητα καὶ μέσῳ τῆς ὑλικῆς φύσεως πὺ εἶναι ἡ σάρκα μας. Ἐκεῖνος πὺ δίδει τὸν πλοῦτο

⁷ πρβλ. Ἰδιόμελον Α' Ὁρας τῶν Χριστουγέννων· «...μορφωθείς τὸ καθ' ἡμᾶς καὶ θεώσας τὸ πρόσλημμα».-

⁸ Ῥωμ. 5, 20-21· «.. οὗ δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις, ἵνα ὡσπερ ἐβασίλευσεν ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θανάτῳ, οὕτω καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ δικαιοσύνης εἰς ζωὴν αἰώνιον διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν».-

⁹ ἁγ. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, Λόγος ΛΗ' εἰς τὰ Θεοφάνεια, εἴτουν Γενέθλια τοῦ Σωτῆρος, ΕΠΕ, Τόμ. 5, σελ. 68, 2-5.-

γίνεται πτωχός, ἐπειδὴ λαμβάνει τὴν σάρκα μου, γιὰ νὰ γίνω ἐγὼ πλούσιος μὲ τὴν θεότητά του»¹⁰.

Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ ἐγκαινίζεται ἡ ἐπαναφορὰ τοῦ ἀνθρωπίνου γένους κοντὰ στὴ Χάρη καὶ τὴν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἡ ὁποία εἶναι «δικαιοσύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ»¹¹. Αὐτὸ διεκήρυξε καὶ ὁ Χριστός· «τὴν ἰδική μου εἰρήνη σᾶς χαρίζω. Δὲν σᾶς τὴν χαρίζω ὅπως τὴν προσφέρει ὁ κόσμος»¹². Ἡ μεγάλη αὐτὴ ἐορτὴ τῆς χριστιανωσύνης ὅλους μας, μᾶς συγκινεῖ καὶ μᾶς ξεσηκώνει σὲ λαμπρὴ πανήγυρη διότι σήμερα «ὁ Θεὸς τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Ἰσαὰκ καὶ τοῦ Ἰακώβ, ὁ Θεὸς τῶν προπατόρων μας, ἔδειξε τὴν δόξα τοῦ Ἰησοῦ τοῦ δούλου του»¹³, καὶ διότι «ὁ ἀπόγονος τοῦ Ἀβραὰμ ἔφερε τὴν εὐλογία σὲ ὅλους τοὺς λαοὺς τῆς γῆς»¹⁴.

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος, ὁ ἐπίσκοπος Νύσσης καὶ ἀδελφὸς τοῦ Μεγάλου Βασιλείου μὲ μεγάλη χαρὰ ἀναφωνεῖ «Νὰ ὑψώσωμε, λοιπόν, τὸ βλέμμα στὴν οὐράνια στρατιά· νὰ δοῦμε τὴν χοροστασία τῶν ἀγγέλων καὶ νὰ ἀκούσωμε τὴν θεία τους ὑμνωδία. Γιὰ ποιὸ λόγο οἱ ἄγγελοι δοξάζουν τὴν θεότητα ποὺ βλέπομε στὰ πιὸ ὑψηλά; Ἐπειδὴ ψάλλοντας καὶ λέγοντας 'καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη' ἐγέμισαν ἀπὸ μεγάλη χαρὰ καθὼς ἔβλεπαν τὴν εἰρήνην τοῦ Θεοῦ, δηλαδή, τὸν ἴδιο τὸν Υἱὸ καὶ Λόγο τοῦ Θεοῦ σεσαρκωμένο ἐπάνω στὴ γῆ. Ἡ γῆ, ποὺ ἦταν προηγουμένως καταραμένη, καὶ γεμάτη ἀπὸ ἀγκάθια καὶ τριβόλια, καὶ ὁ τοπος τῆς συμπλοκῆς καὶ τῆς ἐξορίας τῶν κατεδικασμένων, ἐδέ-

¹⁰ ἁγ. Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, ἐνθ' ἄνωτ. σελ. 58, 20-24.-

¹¹ Ῥωμ. 14, 17.-

¹² Ἰω. 14, 27· «Εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν· οὐ καθὼς ὁ κόσμος δίδωσι, ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν».-

¹³ Πράξ. 3, 13 & Ἠσ. 52, 13· «Ὁ Θεὸς Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, ἐδόξασε τὸν παῖδα αὐτοῦ Ἰησοῦν».-

¹⁴ Πράξ. 3, 25 & Γεν. 22, 18· «Καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου ἐνευλογηθήσονται πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῆς γῆς».-

χρη τὴν μοναδικὴν Εἰρήνην, τὸν Χριστό. Τέτοιο θαυμαστὸ καρπὸ ἐγέννησε σήμερα ἡ γῆ τῶν ἀνθρώπων. Καὶ ὅλα αὐτὰ γίνονται σὰν ἐκδήλωση ἐκ μέρους τῆς εὐδοκίας τοῦ Θεοῦ, διότι ὁ Θεὸς ἀναμιγνύεται μὲ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν γιὰ νὰ ὑψωθῇ ὁ ἄνθρωπος στὸ ὕψος τοῦ Θεοῦ»¹⁵.

Καὶ ὅμως, παρ' ὅλη αὐτὴ τὴν μεγάλη εὐλογία τοῦ Θεοῦ στὸν κόσμον μας, σήμερα ὁ ἀνθρώπινος πολιτισμὸς, μέσα σὲ ἀντίξοες συνθήκες καὶ πνευματικὲς ἀνεπάρκειες, αὐτοπροσδιορίζεται ἀπὸ κάποιους ὡς ὁ κόσμος τῶν μεγάλων διαφορῶν καὶ ταξικῶν ἐπεμβάσεων καὶ ἀλλοτριώσεων. Καὶ αὐτοὶ οἱ κάποιοι, χωρὶς τὸν Χριστό, προσφέρουν δυστυχῶς τὸν πόλεμον, τὴν φτώχεια, τὴν ἀνέχεια, τὴν προσφυγιά, καὶ τὸν κατ' εὐφημισμὸν πλοῦτον, γιὰ νὰ ἐξανεμίσουν καὶ νὰ ἐκμεταλλεύονται τὴν ἀξία τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου καὶ νὰ καταστρέφουν μὲ τρόπο βάνανυσον καὶ ἐξευτελιστικὸν κάθε μορφὴν ἀξιοπρεπείας καὶ ἀλληλοσεβασμοῦ μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Πρὸς αὐτοὺς ὅλους ἀπαντᾶμε μὲ τὸ ὅτι, ἡ ἀγία μας Ἐκκλησία, μὲ ἀρχηγό της, τὸν πάμπτωχον, τὸν μετανάστην, τὸν πρόσφυγαν, τὸν ἄνεργον, τὸν ἀδικημένον, τὸν ξεχασμένον, τὸν ταπεινόν, τὸν διωκόμενον, τὸν ταλαιπωρημένον, τὸν νεογέννητον Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστόν γιὰ τὸν ὁποῖο «δὲν εὐρέθη οὔτε ὁ τόπος γιὰ νὰ γεννηθῇ»¹⁶, **ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΝΑ ΦΟΒΗΘΗ ΤΙΠΟΤΕ**. Ἀντιθέτως μάλιστα, ἐνῶ κάποιοι τὴν συκοφαντοῦν, αὐτὴ συνεχίζει καὶ προσφέρει τὴν διακονίαν τῆς ἀγάπης της, μὲ λύσεις φιλανθρωπίας, ἀλληλεγγύης καὶ προσφορᾶς, ἀνθρωπίνης ἐλευθερίας καὶ συμπαράστασεως πρὸς ὅλους τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ἀδυνάτους, τοὺς φίλους καὶ ἀγαπη-

¹⁵ ἄγ. Γρηγορίου Νύσσης, Ὁμιλία εἰς τὴν Γέννησιν τοῦ Χριστοῦ, ΕΠΕ, Τόμ. 10, σελ. 342, 19-29.-

μένους τοῦ Χριστοῦ, ἀνεξαρτήτως φυλῆς, καταγωγῆς καὶ γλώσσης.

Ἀδελφοί μου καὶ παιδιά μου,

«Ἄς πᾶμε καὶ ἐμεῖς ἔξω ἀπὸ τὸ στρατόπεδο κοντά του, καὶ ἄς ὑποφέρουμε τὸν ἴδιο ἐξευτελισμὸ μὲ τὸν νεογέννητο Χριστό μας, διότι δὲν ἔχομε ἐδῶ μόνιμη πολιτεία, ἀλλὰ λαχταροῦμε τὴν μελλοντική»¹⁷, ὅπως λέγει ὁ ἅγιος ἀπόστολος Παῦλος, καὶ ὅλοι μαζί, νὰ εἴμεθα πάντοτε κοντὰ στὸν πονεμένο, στὸν πεινασμένο, στὸν φυλακισμένο, στὸν ἄνεργο, στὸν προσφυγα καὶ στὸν μετανάστη, στὸν ἀδικημένο καὶ ταλαιπωρημένο, στὸν ξένο, στὸν ἐξαρτημένο καὶ στὸν περιθωριοποιημένο, ἐπειδὴ «ὁ Χριστὸς δὲν ἦλθε στὸν κόσμο γιὰ νὰ τὸν ὑπηρετήσουν, ἀλλὰ γιὰ νὰ ὑπηρετήση καὶ νὰ προσφέρει τὴν ζωὴ του λύτρο γιὰ ὅλους»¹⁸.

Καλὰ καὶ εὐλογημένα Χριστούγεννα!

Μὲ ἐγκάρδιες πατρικὲς εὐχὲς καὶ εὐλογίες

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

φιλίππων, Νεαπολεως καὶ θασου
Στεφάνος

✠ Ο ΦΙΛΙΠΠΩΝ, ΝΕΑΠΟΛΕΩΣ & ΘΑΣΟΥ

ΣΤΕΦΑΝΟΣ

Σημείωσις:

Ἡ παροῦσα ποιμαντορικὴ Ἐγκύκλιος νὰ ἀναγνωσθῇ εὐκρινῶς κατὰ τὸ Κοινωνικὸν τῆς Θείας Λειτουργίας τῆς 25^{ης} Δεκεμβρίου 2018.-

¹⁶ πρβλ. Λκ. 2, 7· «...διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι».-

¹⁷ Ἐβρ. 13, 13-14· «Τοίνυν ἐξερχώμεθα πρὸς αὐτόν ἔξω τῆς παρεμβολῆς τὸν ὄνειδισμὸν αὐτοῦ φέροντες· οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν».-

¹⁸ Μτθ. 20, 28· «Ὡσπερ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν».-